

อิทธิพลของความแตกต่างในมิติของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียน ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

รังสรรค์ โนชัย

คณะกรรมการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

ผู้นิพนธ์ประสานงาน อีเมล : knrangsa@gmail.com

รับต้นฉบับ: 24 กรกฎาคม 2562; รับบทความฉบับแก้ไข: 21 ตุลาคม 2562; ตอบรับบทความ: 12 พฤศจิกายน 2562

เผยแพร่ออนไลน์: 25 ธันวาคม 2562

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของงานวิจัยในครั้งนี้ คือ เพื่อตรวจสอบอิทธิพลในมิติความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรประกอบด้วยมิติด้านสิ่งแวดล้อม มิติด้านการจ้างงาน และมิติด้านชุมชน ที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทางการเงินซึ่งวัดจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมและราคาหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทำการรวบรวมข้อมูลจากบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 61 บริษัท ที่มีผลการดำเนินงานสอดคล้องกับการวิจัย โดยกระจายครอบคลุม 8 กลุ่มอุตสาหกรรมตามการจำแนกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย คำนวณผลการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมในแต่ละมิติถูกประเมินจากการใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหาในรายงานประจำปี และข้อมูลผลการดำเนินงานทางการเงินรวบรวมจากผลประกอบการของบริษัทที่มีการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยระหว่างปี พ.ศ. 2557-2559 แบบจำลองการถดถอยเชิงพหุถูกนำมาใช้ในการตรวจสอบความสัมพันธ์ ผลการวิจัยพบว่า มีเพียงมิติความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านชุมชนเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ ในขณะที่ทุกมิติของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรไม่ส่งผลกระทบต่อราคาหุ้นของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คำสำคัญ: ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ผลการดำเนินงานด้านการเงิน ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย การวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

Impact of Difference Dimensions of Corporate Social Responsibility Actives on Company Financial Performance in The Stock Exchange of Thailand

Rangsan Nochai

*Faculty of Administration and Management, King Mongkut's Institute of Technology Ladkrabang
Bangkok, Thailand*

Corresponding Author. E-mail address: knrangsa@gmail.com

Received: 24 July 2019; Revised: 21 October 2019; Accepted: 12 November 2019

Published online: 25 December 2019

Abstract

The objective of this research was to examine how each dimension of corporate social responsibility (CSR) including environment, employment and community would affect financial performance measured with return on asset and company stock price of firms listed in the stock exchange of Thailand (SET). Using a sample of 61 firms varies among 8 industrial categories classified by the SET, CSR score was obtained using content analysis from the annual reports and firm financial performance was gathered from managerial reports in website of the SET during the period of 2014-2016. A multiple regression model was established to determine the relationship of. The results indicated that only CSR community dimension had statistically negative effect on return on asset while all CSR dimensions had no effect on company stock price.

Keywords: Corporate Social Responsibility, Financial Performance, Stock Exchange of Thailand, Content Analysis

1) บทนำ

ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเป็นประเด็นสำคัญที่ทั่วโลกกำลังให้ความสนใจอย่างยิ่งในภาคธุรกิจ ด้วยเล็งเห็นว่าการดำเนินกิจการขององค์กรธุรกิจส่งผลกระทบต่อสังคมและสิ่งแวดล้อมอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ โดยในปัจจุบันได้กลายมาเป็น “แนวคิดและวิธีการบริหารจัดการธุรกิจ” เพื่อพัฒนาการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงและเพิ่มความสามารถในการแข่งขันรวมถึงพัฒนาห่วงโซ่มูลค่า ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน Uadiale & Fagbemi (2012) ได้กล่าวไว้ว่า ภายใต้หลักการ Triple bottom line ซึ่งมีการรวมเอามิติทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ผสมเข้าไว้ในนิยามของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรซึ่งมีการใช้กันอย่างกว้างขวาง โดยองค์กรธุรกิจจะต้องประกอบธุรกิจอย่างมีจริยธรรม มีวัตถุประสงค์ที่ไม่มุ่งแต่การแสวงหากำไรเพียงอย่างเดียว แต่จะต้องรับผิดชอบต่อสังคมโดยรวม กล่าวคือจะต้องยกระดับความเป็นอยู่ของทั้งพนักงานและชุมชนโดยรอบด้วย ทั้งนี้ได้มีการวิจัยที่สรุปผลไว้ว่า การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจมีศักยภาพทางบวกต่อองค์กรในการลดความเสี่ยงทางสังคมลงได้ แต่การที่จะได้รับความพึงพอใจมากขึ้นเพียงใดก็ขึ้นอยู่กับประสิทธิผลของกิจกรรมต่างๆ ที่องค์กรได้เลือกดำเนินการ (Bird, Hall & Reggiani, 2007, p.189) ดังนั้นความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรจึงถูกกำหนดเป็นส่วนหนึ่งของแผนกลยุทธ์ทางธุรกิจขององค์กรต่าง ๆ ทั้งในระดับโลกและในประเทศไทย

เมื่อบริษัทมีการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมแล้วจะส่งผลให้เกิดการยกระดับการรับรู้ในภาพลักษณ์และมีอิทธิพลส่งผลไปยังผลการดำเนินงานของบริษัทด้วย โดยเฉพาะผลการดำเนินงานด้านการเงิน (Wuncharoen, 2013, p.4) นักวิจัยจำนวนมากพยายามที่จะศึกษาอิทธิพลของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรที่มีต่อผลการดำเนินงานทางการเงิน โดยผลงานวิจัยในอดีตมากมายพบว่ากิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรส่งผลกระทบต่อเชิงบวกต่อผลการดำเนินงานทางการเงิน เช่น ผลงานวิจัยของ Waddock & Graves (1997), Yang, Lin & Cheng (2010), Uadiale and Fagbemi (2012) และ Mwangi and Jerotich (2013) เป็นต้น ซึ่งสนับสนุนแนวคิดที่ว่าต้นทุนของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในระดับที่สูงกว่าให้ผลตอบแทนที่มากกว่าด้วยการมีประโยชน์ในส่วนของขวัญกำลังใจของพนักงาน และยังบ่งบอกอีกว่ากิจกรรม

เพื่อสังคมขององค์กรส่งผลให้ระดับชื่อเสียงขององค์กรเพิ่มขึ้น

การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรธุรกิจต่างๆ ในประเทศไทยกำลังได้รับความสนใจและมีการดำเนินงานกันมากขึ้นเรื่อยๆ แต่การวิจัยที่มีการจำแนกถึงมิติของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในประเทศไทยว่ามีมิติใดบ้างที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินขององค์กรธุรกิจและส่งผลอย่างไรนั้น มีการศึกษากันค่อนข้างน้อย โดยเฉพาะบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ดังนั้นเพื่อให้บรรลุถึงเป้าหมายของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยที่มุ่งพัฒนาตลาดทุนไทยให้เกิดความยั่งยืน ด้วยการผลักดันนโยบายส่งเสริมการเติบโตเชิงปริมาณและคุณภาพไปพร้อมกับการสร้างสมดุลทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ภายใต้หลักบรรษัทภิบาล การวิจัยในครั้งนี้จึงต้องการตรวจสอบความแตกต่างในมิติของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมว่าส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยหรือไม่และอย่างไร ซึ่งผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารของบริษัทได้ใช้เป็นแนวทางในการวางแผนพัฒนาธุรกิจให้เกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งคณะกรรมการบริหารตลาดหลักทรัพย์ได้ใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายเพื่อสนับสนุนให้การดำเนินธุรกิจของบริษัทที่เป็นสมาชิกประสบความสำเร็จอย่างยั่งยืน บนพื้นฐานของความสมดุลระหว่างเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมต่อไป

2) วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อตรวจสอบอิทธิพลในมิติของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3) สมมติฐานของการวิจัย

3.1) สมมติฐานที่ 1

มิติกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ได้แก่ ด้านการจ้างงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชน ส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินวัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

3.2) สมมติฐานที่ 2

มิติกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ได้แก่ ด้าน การจ้างงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชน ส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินวัดจากราคาหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

4) การทบทวนวรรณกรรมและกรอบแนวคิดในการวิจัย

4.1) แนวคิดมิติกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร

จากแนวคิดทางทฤษฎีของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ Clarkson (1995) สรุปได้ว่า องค์กรธุรกิจนั้นจะต้องดำเนินกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น การบริจาคสิ่งของเพื่อช่วยเหลือชุมชน การร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรและรักษาสิ่งแวดล้อม รวมทั้งการสร้าง ความสัมพันธ์ที่ดีกับพนักงานขององค์กร ทั้งนี้กิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้จะต้องให้ความสำคัญกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในทุกระดับ ให้ความสำคัญทั้งสามมิติ คือ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม โดยจะต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่องเพื่อให้เกิดความยั่งยืน Warddock and Graves (1997) ประเมินและให้คะแนน การดำเนินงานทางด้านสังคมขององค์กรธุรกิจ พบว่าจากการที่ บริษัทมีการใช้ทรัพยากรในการดำเนินงานทางสังคมนั้นส่งผลให้ บริษัทมีผลการดำเนินงานดีขึ้น แต่จะส่งผลในระยะยาวมากกว่า เพราะจากการที่บริษัทมีการจัดการที่ดี มีการดำเนินงานด้าน สังคมและรับผิดชอบต่อสังคมนั้นจะส่งผลให้ความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้เสียดีขึ้น ซึ่งการดำเนินกิจกรรมเหล่านี้้องค์กรธุรกิจจะต้อง กระทำด้วยความสมัครใจ Carroll (1999) ให้ข้อเสนอว่ากิจกรรม ตามความสมัครใจขององค์กรนั้นประกอบด้วย 2 มิติคือ ความ รับผิดชอบต่อในด้านจริยธรรมและด้านการบริจาคเพื่อสังคม การ ดำเนินกิจกรรมด้านจริยธรรมนั้นหมายถึงกิจกรรมที่องค์กรที่ ไม่ได้อยู่ภายใต้ข้อกำหนดของกฎหมาย แต่สังคมคาดหวังว่า องค์กรธุรกิจจะดำเนินการให้เกิดผลสำเร็จ ในขณะที่การดำเนิน กิจกรรมด้านการบริจาคเพื่อสังคมเป็นสิ่งที่อยู่เหนือความ คาดหวังของสังคม อย่างไรก็ตามการวัดผลความรับผิดชอบต่อ สังคมขององค์กรสามารถจำแนกออกได้เป็นหลายมิติ เช่น ด้าน พนักงาน ด้านผลิตภัณฑ์ ด้านชุมชน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้าน ความหลากหลาย เป็นต้น (Inoue & Lee, 2011, p.791)

4.2) แนวคิดผลการดำเนินงานด้านการเงิน

การวัดผลการดำเนินงานด้านการเงินขององค์กรมีการวัดได้ หลายมิติ ในงานวิจัยเกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของ

องค์กร จะมีการวัด 2 แบบ คือ การวัดบนฐานทางบัญชีและการ วัดบนฐานทางตลาด เพื่อสะท้อนให้เห็นถึงผลการดำเนินงานทาง การเงินขององค์กรทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว (Inoue & Lee, 2011, p.792) การวัดผลการดำเนินงานบนฐานทางบัญชี เช่น การวัดจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) แสดง ให้เห็นถึงประสิทธิภาพในการจัดการทรัพยากรขององค์กรใน ระยะสั้น ซึ่งเป็นการได้รับสารสนเทศทางตรงจากสถานการณ์ที่ เป็นอยู่ในปัจจุบัน ในขณะที่การวัดบนพื้นฐานทางตลาด จะเป็น การประเมินจากฝ่ายนักลงทุนว่าองค์กรธุรกิจมีความสามารถในการ ทำกำไรในระยะยาวมากน้อยเพียงใด นอกจากนี้ Fiori, Donato & Izzo, (2007) ได้กล่าวไว้ว่า สามารถนำเอาราคาหุ้น มาเป็นตัววัดผลการดำเนินงานทางการเงินได้ด้วย เนื่องจากราคา หุ้นเป็นปัจจัยที่สะท้อนขึ้นพื้นฐานในมูลค่าที่คาดหวังขององค์กร ธุรกิจ

4.3) งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยที่มีการศึกษาเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมความ รับผิดชอบต่อสังคมและผลการดำเนินงานด้านการเงินขององค์กร ธุรกิจมีการศึกษากันอย่างกว้างขวาง ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องใน การวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย Inoue, Y. & Lee, S. (2011) ศึกษา อิทธิพลของความแตกต่างในมิติของความรับผิดชอบต่อสังคม ขององค์กร 5 มิติ ได้แก่ ด้านการจ้างงาน ด้านสิ่งแวดล้อม ด้าน ผลิตภัณฑ์ ด้านความหลากหลายและด้านชุมชน ที่ส่งผลต่อ ผลตอบแทนทางการเงินที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ขององค์กรธุรกิจในอุตสาหกรรมการบิน โดยใช้วิธีการ วิเคราะห์ถดถอยเชิงพหุ พบว่า ทุกมิติส่งผลกระทบในเชิงบวก มี เพียงมิติด้านชุมชนเท่านั้นที่ส่งผลในเชิงลบ Uadiale and Fagbemi (2012) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อ สังคมขององค์กร 3 มิติ คือด้านการจ้างงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชน กับผลการดำเนินงานทางการเงินที่วัดจาก ผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ของบริษัทที่เป็นสมาชิก ตลาดหลักทรัพย์ในประเทศไทยในจังหวัดไนจีเรีย พบว่าทุกมิติส่งผลกระทบใน เชิงบวก

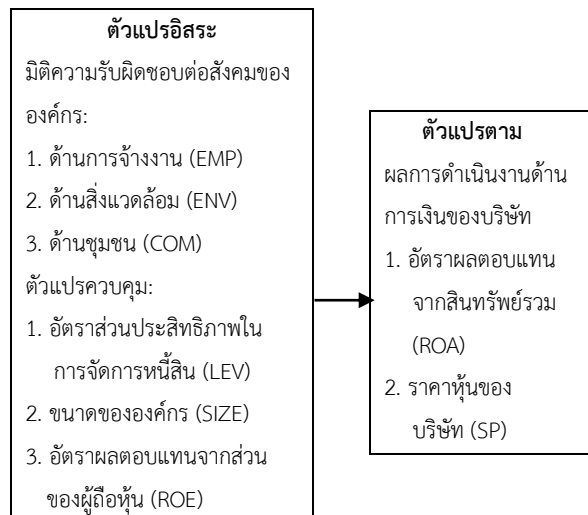
Brammer, Brooks & Pavelin (2006) ศึกษาอิทธิพลของ ผลการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร 3 มิติ คือ ด้านการจ้างงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชนต่อผลการ ดำเนินงานด้านการเงินที่วัดจากราคาหุ้นในตลาดหุ้นของสหราชอาณาจักร พบว่า มิติด้านสิ่งแวดล้อมและด้านการจ้างงานส่ง

ผลกระทบทางเชิงลบ ในขณะที่กิจกรรมด้านชุมชนส่งผลกระทบในเชิงบวก Fiori, Donato & Izzo, (2007) ทำการศึกษาผลการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรที่มีอิทธิพลต่อราคาหุ้นในตลาดของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศไทย ผลการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรซึ่งจำแนกออกเป็น 3 มิติ คือ ด้านการจ้างงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชน นอกจากนี้ยังเพิ่มตัวแปรควบคุมอีก 3 ตัว คือ อัตราส่วนหนี้สินต่อทุนของเจ้าของ อัตราส่วนผลตอบแทนต่อทุนสุทธิของเจ้าของ และความเสี่ยงของกิจการ ผลการวิเคราะห์พบว่าไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในทุกมิติกับราคาหุ้นในตลาด

Afiff and Anantadjaya (2013) ทำการตรวจสอบความสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรและผลการดำเนินงานด้านการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ของอินโดนีเซีย กำหนดให้ราคาหุ้นในตลาดเป็นตัวแปรตาม ตัวแปรอิสระประกอบด้วยผลการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ซึ่งจำแนกออกเป็น 3 ด้าน คือ ด้านการจ้างงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชน นอกจากนี้ยังเพิ่มตัวแปรควบคุมอีก 4 ตัวคือ ขนาดของกิจการ อัตราส่วนของกำไร อัตราส่วนภาระหนี้สิน และสถานการณ์ฉุกเฉิน ผลการศึกษาพบว่าตัวแปรอิสระเกือบทุกตัว ส่งผลต่อราคาหุ้นในตลาดอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะตัวแปรด้านการจ้างงานและด้านชุมชนซึ่งส่งผลในเชิงลบ

4.4) กรอบแนวคิด

จากการทบทวนแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยได้พัฒนาตัวแปรต่าง ๆ เพื่อกำหนดเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยในครั้งนี้ ดังแสดงในรูปที่ 1

รูปที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ตัวแปรอิสระ คือ มิติกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ได้แก่ 1) ด้านการจ้างงาน (EMP) 2) ด้านสิ่งแวดล้อม (ENV) และ 3) ด้านชุมชน (COM) พัฒนามาจากงานวิจัยของ Brammer, Brooks & Pavelin (2006), Fiori, Donato & Izzo, (2007), Uadiale and Fagbemi (2012) และ Afiff and Anantadjaya (2013) ส่วนตัวแปรอิสระอื่น ๆ เพิ่มเข้ามาในการวิเคราะห์เพื่อให้เป็นตัวแปรควบคุม ได้แก่ 1) อัตราส่วนประสิทธิภาพในการจัดการหนี้สิน (LEV) 2) ขนาดขององค์กร (SIZE) และ 3) อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) จากงานวิจัยของ Fiori, Donato & Izzo, (2007) และ Afiff and Anantadjaya (2013)

ตัวแปรตาม คือ 1) ผลการดำเนินงานด้านการเงินของบริษัท ประกอบด้วย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ROA) พัฒนามาจากงานวิจัยของ Yang, Lin & Cheng (2010), Uadiale and Fagbemi (2012) และ Mwangi and Jerotich (2013) 2) ราคาหุ้นของบริษัท(SP) จากงานวิจัยของ Brammer, Brooks & Pavelin (2006), Fiori, Donato & Izzo (2007), Uadiale and Fagbemi (2012) และ Afiff and Anantadjaya (2013)

5) วิธีดำเนินการวิจัย

5.1) ประชากร ขนาดตัวอย่าง และกระบวนการสุ่มตัวอย่าง

ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกมาจากประชากรทั้งหมด การวิจัยครั้งนี้กำหนดประชากร คือ บริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยถึงสิ้นปี พ.ศ. 2559 เฉพาะบริษัทที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET เท่านั้น จำนวนทั้งสิ้น

567 บริษัท แบ่งเป็น 8 กลุ่มอุตสาหกรรมตามการจำแนกของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ด้วยกระบวนการสุ่มตัวอย่างแบบการใช้ความน่าจะเป็น ใช้แผนการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งเป็นชั้นภูมิ การประมาณขนาดตัวอย่าง (n_0)

$$\text{ใช้สูตรของ Cochran (1977) ดังนี้ } n_0 = \frac{n}{1 + \frac{n}{N}}$$

เมื่อ $n = \frac{Z_{\alpha/2}^2}{4E^2}$ โดยกำหนดค่าความคลาดเคลื่อน (E) = 10% ที่ระดับความเชื่อมั่น (α) = 90 % ขนาดประชากรทั้งหมด (N) เท่ากับ 567 ดังนั้นขนาดตัวอย่างอย่างต่ำที่ต้องใช้ในการวิเคราะห์

$$\text{คือ } n = \frac{Z_{\alpha/2}^2}{4E^2} = \frac{(1.645)^2}{4(0.10)^2} = 68$$

$$\text{ดังนั้นจะได้ } n_0 = \frac{n}{1 + \frac{n}{N}} = \frac{68}{1 + \frac{68}{567}}$$

$$n_0 = 61 \text{ ตัวอย่าง}$$

ตัวอย่างทั้งหมด 61 ตัวอย่างจะถูกสุ่มจากแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมย่อยทั้ง 8 กลุ่ม ด้วยวิธีการสุ่มอย่างง่ายตามสัดส่วนของแต่ละชั้นภูมิหรือแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรมนั้นๆ ทั้งนี้กลุ่มตัวอย่างที่ถูกเลือกจะต้องมีการรายงานผลการดำเนินงานด้านความรับผิดชอบต่อสังคมในรายงานประจำปีที่มีการเผยแพร่ทางเว็บไซต์ของบริษัทครบทั้ง 3 ปี ตั้งแต่ ปีพ.ศ. 2557-2559

5.2) การเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้เลือกใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา (content analysis) ซึ่งนิยมใช้ในการวิจัยทางด้านความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร โดยเป็นวิธีการเปลี่ยนรูปข้อมูลเชิงคุณภาพในลักษณะข้อความให้เป็นข้อมูลเชิงปริมาณตามเกณฑ์ที่กำหนด (Sariannidis & Garfalakis, 2011, p.36) ซึ่งในการวิจัยนี้จะเป็นการวัดผลการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคม เป็นข้อความปรากฏอยู่ในรายงานประจำปี ที่มีการเผยแพร่ในเว็บไซต์ของบริษัทของกลุ่มตัวอย่างช่วงปี พ.ศ.2557-2559 โดยการนับจำนวนประโยคที่มีการระบุถึงความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัทใน 3 ด้านเท่านั้นได้แก่ ด้านการจ้างงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชน (Afiif & Anantadjaya, 2013, p.88) ในแต่ละด้านจะประกอบด้วยตัวชี้วัด ดังนี้ ด้านการจ้าง

งาน มี 5 ตัวชี้วัด ได้แก่ ระบบความปลอดภัยและสุขอนามัยของพนักงาน ระบบการพัฒนาและฝึกอบรมพนักงาน นโยบายการให้โอกาสที่เท่าเทียมกัน ระบบความสัมพันธ์ที่ดีกับพนักงาน และระบบการสร้างงานและความมั่นคงในการทำงาน ด้านสิ่งแวดล้อม มี 3 ตัวชี้วัด ได้แก่ คุณภาพของนโยบายด้านสิ่งแวดล้อม ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม และการรายงานทางด้านสิ่งแวดล้อม ส่วนด้านชุมชน มี 1 ตัวชี้วัด คือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชนและสังคม หลังจากนั้นจะดำเนินการแปลงจำนวนประโยคหรือกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของตัวชี้วัดในด้านการจ้างงานและด้านชุมชนให้เป็นค่าน้ำหนักคะแนนตั้งแต่ 0 ถึง 3 สำหรับด้านสิ่งแวดล้อมให้คะแนนตั้งแต่ 0 ถึง 4 โดย 0 หมายถึง ไม่มีการระบุหรือกล่าวไว้ จนกระทั่งถึง 4 หมายถึง มีการระบุหรือกล่าวไว้อย่างสมบูรณ์มากที่สุด (Afiif & Anantadjaya, 2013, p.93) ผลคะแนนในแต่ละตัวชี้วัดจะถูกนำมามารวมกัน เป็นคะแนนรวมของผลการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมแยกเป็นรายด้าน ดังนั้น ด้านการจ้างงานมีคะแนนเต็ม 15 คะแนน ด้านสิ่งแวดล้อมมีคะแนนเต็ม 12 คะแนน ส่วนคะแนนเต็มในด้านชุมชนจะมีค่าเท่ากับ 3 คะแนน หลังจากนั้นจะนำผลคะแนนในแต่ละด้านทั้ง 3 ปี มาหาค่าเฉลี่ยต่อปี เพื่อนำไปวิเคราะห์ในขั้นต่อไป ส่วนข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางการเงินเป็นผลสรุปข้อมูลรายปีซึ่งอยู่ในช่วงปี พ.ศ. 2557-2559 ได้แก่ อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม ยอดขายรวม สินทรัพย์รวม หนี้สินรวม และราคาหุ้นของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวบรวมจากรายงานผลประกอบการที่มีการเปิดเผยทางเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

5.3) การวิเคราะห์ข้อมูล

ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนาเพื่ออธิบายผลการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร และผลการดำเนินงานทางการเงิน ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ค่าสูงสุด ค่าต่ำสุด และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สำหรับสถิติเชิงอนุมานที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน คือ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณในการหาความสัมพันธ์ของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม เพื่อนำไปสู่ข้อสรุปความมีอิทธิพลในมิติกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรที่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้

6) ผลการวิจัย

6.1) การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมและผลการดำเนินงานทางการเงินของบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

ผลการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม และผลการดำเนินงานด้านการเงินของกลุ่มตัวอย่าง ระหว่างปี 2557-2559 (ตารางที่ 1) พบว่าผลการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคม ด้านชุมชน (COM) มีสัดส่วนค่าเฉลี่ยต่อคะแนนเต็มสูงสุด คือ 2.60 จากคะแนนเต็ม 3 คะแนน หรือ คิดเป็นร้อยละ 86.67 โดยมีกิจกรรมเพื่อชุมชนที่คล้ายๆกัน ในลักษณะกิจกรรมอาสาเพื่อพัฒนาชุมชน การบำเพ็ญประโยชน์สาธารณะในรูปแบบต่าง ๆ และกิจกรรมเสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน เป็นต้น รองลงมา คือ ด้านการจ้างงาน (EMP) ด้วยค่าคะแนนเฉลี่ย 7.90 จากคะแนนเต็ม 15 คะแนนหรือคิดเป็นร้อยละ 52.67 และด้าน สิ่งแวดล้อม (ENV) ได้คะแนนต่ำสุด ด้วยค่าคะแนนเฉลี่ย 4.90 จากคะแนนเต็ม 12 คะแนน หรือคิดเป็นร้อยละ 40.83

ตารางที่ 1 ข้อมูลเชิงพรรณนาของตัวแปรต่าง ๆ ในแบบจำลอง

ตัวแปร	ขนาดตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	ค่าสูงสุด	ค่าต่ำสุด
EMP (15) ¹	61	7.90	1.96	10.8	4.61
ENV(12) ¹	61	4.90	1.15	6.50	2.61
COM (3) ¹	61	2.60	0.29	3.00	2.04
LEV	61	0.47	0.15	0.61	0.32
SIZE	61	19,339	23,666	57,698	781
ROE	61	7.83	5.52	15.49	-0.72
ROA	61	1.15	2.43	10.32	2.60
SP	61	39.39	44.01	141.10	7.39

หมายเหตุ : ¹ หมายถึง คะแนนเต็มของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรในแต่ละด้าน

เนื่องจากบริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีการนำเสนอ นโยบายด้านสิ่งแวดล้อมและระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมใน รายงานประจำปีค่อนข้างน้อย และถ้าพิจารณาผลการดำเนิน กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมในแต่ละด้านจำแนกเป็นราย กลุ่มทั้ง 8 กลุ่มอุตสาหกรรม ก็พบว่าทุกกลุ่มอุตสาหกรรมมี คะแนนเฉลี่ยในแต่ละด้านคล้ายคลึงกัน โดยให้สัดส่วนในด้าน ชุมชนสูงสุด รองลงมาคือด้านการจ้างงาน และด้านสิ่งแวดล้อม ต่ำที่สุด ส่วนอัตราส่วนประสิทธิภาพในการจัดการหนี้สินเฉลี่ย เท่ากับ 0.47 ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ดีหนี้สินไม่สูงมาก เมื่อพิจารณา

ขนาดของบริษัทที่วัดจากมูลค่ายอดขายรวมต่อปี พบว่ามีการ กระจายตัวมากพอสมควรตั้งแต่ขนาดเล็กจนถึงขนาดใหญ่ โดย เฉลี่ยเท่ากับ 19,339.83 ล้านบาท ส่วนผลการดำเนินงานด้าน การเงิน วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์ (ROA) และราคาหุ้น(SP) มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 7.83, 1.15 และ 39.39 ตามลำดับ

6.2) ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในมิติของกิจกรรมความ รับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนจาก สินทรัพย์

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์แสดงในตารางที่ 2 พบว่าค่า R² ของ ตัวแปรอิสระได้แก่ กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของ องค์กร ด้านการจ้างงาน (EMP) ด้านสิ่งแวดล้อม (ENV) และ ด้านชุมชน (COM) รวมทั้งตัวแปรควบคุม ได้แก่ อัตราส่วน ประสิทธิภาพในการจัดการหนี้สิน (LEV) และขนาดขององค์กรซึ่ง กำหนดให้อยู่ในรูป natural logarithm (ln SIZE) มีค่าเท่ากับ 0.431 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดในแบบจำลองสามารถ อธิบาย อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ได้คิดเป็นร้อยละ 43.10 ส่งผลให้สมการมีค่า F – statistics เท่ากับ 8.34 ซึ่งมี นัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.01 ส่วนค่า DW-statistic เท่ากับ 1.88 ซึ่งมีค่าอยู่ระหว่าง 1.5 - 2.5 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation ทั้งนี้ได้ทำการตรวจสอบ ค่า variance inflation factor (VIF) ไม่มีค่าของตัวแปรใดมากกว่า 4 แสดงว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวในสมการไม่มีความสัมพันธ์กัน หรือไม่เกิด ปัญหา multicollinearity (Anderson, Sweeney & Williams, 2014, p.634) เมื่อทดสอบความเชื่อถือได้ของตัวแปรอิสระใน สมการ พิจารณาได้จากค่า t-statistics ของสัมประสิทธิ์ของตัว แปรอิสระ(coefficient) พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์ของกิจกรรมความ รับผิดชอบต่อสังคมด้านชุมชน (COM) และของอัตราส่วน ประสิทธิภาพในการจัดการหนี้สิน (LEV) มีค่าเท่ากับ -1.80 และ -20.90 มีความสัมพันธ์ในเชิงลบ โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.10 และ 0.01 ตามลำดับ ในขณะที่ค่า สัมประสิทธิ์ของขนาดขององค์กร (ln SIZE) มีความสัมพันธ์เชิง บวกมีค่าเท่ากับ 1.98 โดยมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับ นัยสำคัญ 0.01

ตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ที่กำหนดให้อัตราผลตอบแทน
ต่อสินทรัพย์ (ROA) เป็นตัวแปรตาม

Model: $ROA = \alpha_0 + \alpha_1 EMP + \alpha_2 ENV + \alpha_3 COM + \alpha_4 LEV + \alpha_5 \ln SIZE$						
	const tant	EMP	ENV	COM	LEV	lnSIZE
Coef.	5.88	-0.01	-0.25	-1.80	-20.90	1.98
t-Value	1.43	-0.04	-1.03	-1.71*	-6.20***	3.56***
VIF		1.54	1.53	1.48	1.28	1.57
N = 61, $R^2 = 0.431$, Adjusted- $R^2 = 0.38$, F-Value = 8.34***, DW-statistic = 1.88						

หมายเหตุ *, *** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.1 และ 0.01 ตามลำดับ

จากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่า มิติความรับผิดชอบต่อสังคมด้านชุมชน มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ โดยส่งผลในเชิงลบ จึงสอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้ ส่วนมิติความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านการจ้างงานและด้านสิ่งแวดล้อมจะไม่มีผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้เช่นกัน

6.3) ผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในมิติของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรที่ส่งผลต่อราคาหุ้นของบริษัท

ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ระหว่างความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร กับราคาหุ้นของบริษัทโดยกำหนดให้อยู่ในรูป natural logarithm (ln SP) ในตารางที่ 3 พบว่าค่า R^2 มีค่าเท่ากับ 0.303 แสดงว่าตัวแปรอิสระต่างๆ ดังกล่าวสามารถอธิบายด้วยค่าล็อกของราคาหุ้น (lnSP) คิดเป็นร้อยละ 30.30 ส่งผลให้ผลการมีค่า F – statistics เท่ากับ 3.91 ซึ่งมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 แสดงว่าตัวแปรอิสระทั้งหมดในสมการมีความสัมพันธ์กับค่าล็อกของราคาหุ้นของบริษัทอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนค่า DW-statistic เท่ากับ 2.04 แสดงว่าไม่เกิดปัญหา Autocorrelation เมื่อพิจารณาว่า VIF ไม่มีค่าของตัวแปรใดมากกว่า 4 แสดงว่าตัวแปรอิสระไม่มีความสัมพันธ์กัน เมื่อทดสอบความเชื่อถือได้ของสมการจากค่า t-statistics ของสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระทุกตัว พบว่า มีเพียงตัวแปรอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) เท่านั้นที่มีนัยทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05 โดยมีค่าเท่ากับ 0.03

ตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ที่กำหนดให้ราคาหุ้นของบริษัท (SP)
เป็นตัวแปรตาม

Model: $\ln SP = \alpha_0 + \alpha_1 EMP + \alpha_2 ENV + \alpha_3 COM + \alpha_4 ROE + \alpha_5 LEV + \alpha_6 \ln SIZE$							
	const tant	EMP	ENV	COM	ROE	LEV	ln SIZE
Coef.	0.57	-0.02	0.00	0.33	0.03 **	-1.43	0.19
t-Value	0.56	-0.42	0.02	1.27	2.65	-1.49	1.29
VIF		1.57	1.53	1.50	1.41	1.71	1.92
N = 61, $R^2 = 0.303$, Adjusted- $R^2 = 0.23$, F-Value = 3.91**, DW-statistic = 2.04							

หมายเหตุ ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับนัยสำคัญ 0.05

จากผลการวิเคราะห์สามารถสรุปได้ว่าอัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) มีผลต่อราคาหุ้นของบริษัท โดยมีอิทธิพลในเชิงบวก ส่วนมิติของกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมด้านการจ้างงาน (EMP) ด้านสิ่งแวดล้อม (ENV) และด้านชุมชน (COM) รวมทั้งตัวแปรควบคุมอัตราส่วนประสิทธิภาพในการจัดการหนี้สิน (LEV) และขนาดขององค์กร (lnSIZE) ไม่มีอิทธิพลต่อราคาหุ้นของบริษัท ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่กำหนดไว้

7) สรุปและอภิปราย

ผลการวิจัย พบว่ากิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร มีเพียงมิติด้านชุมชนเท่านั้นที่มีผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) โดยมีอิทธิพลในเชิงลบ ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการศึกษาของ Inoue, Y. & Lee, S. (2011) ที่ทำการศึกษาอิทธิพลของความแตกต่างในมิติของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ที่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ขององค์กรธุรกิจ ในอุตสาหกรรมการบิน นอกจากนี้การดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมถือว่าเป็นต้นทุนอย่างหนึ่งขององค์กร จะส่งผลให้องค์กรอยู่ในภาวะที่เสียเปรียบทางเศรษฐกิจเมื่อเทียบกับบริษัทอื่นที่มีความรับผิดชอบต่อสังคมที่น้อยกว่า ดังผลการศึกษาของ Brammer, Brooks & Pavelin (2006) ที่สรุปไว้ว่า บริษัทที่มีคะแนนผลการดำเนินงานความรับผิดชอบต่อสังคมที่สูงกว่ามีแนวโน้มที่จะได้รับผลตอบแทนที่ต่ำกว่า เนื่องจากจะต้องมีค่าใช้จ่ายที่สูงในการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมต่าง ๆ โดยนำมาจากผลกำไรจากการดำเนินงานขององค์กร ทำให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม (ROA) ลดลงในที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาของ Afiff & Anantadjaya (2013) ที่ได้ข้อ

สรุปว่า ความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรด้านชุมชนส่งผลในเชิงลบต่อผลการดำเนินงานทางการเงิน เพราะมีการใช้จ่ายโดยใช้เงินจากกำไรของกิจการไปเพื่อสร้างสรรค์และดำเนินกิจกรรมเพื่อชุมชน นอกจากนี้ อาจจะมีสาเหตุผลหนึ่งก็คือ ด้วยระยะเวลาอันสั้นในการวัดผลทำให้ประสิทธิภาพของความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ยังไม่ส่งผลต่ออัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) ซึ่งความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเป็นเรื่องของการลงทุนที่ต้องหวังผลในระยะยาว เนื่องจากจะส่งผลต่อระดับชื่อเสียงขององค์กรเพิ่มขึ้น และในที่สุดจะสามารถเพิ่มโอกาสในการได้มาซึ่งรายได้ในอนาคต องค์กรธุรกิจสมัยใหม่ยังคงต้องจัดสรรงบประมาณด้านการเงินไปในธุรกรรมที่ไม่เพียงแต่ผลกำไรขององค์กรเท่านั้น แต่ควรจะต้องให้ครอบคลุมไปถึงผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย สิ่งแวดล้อม สังคมและเศรษฐกิจโดยรวม ด้วยการดำเนินกิจกรรมเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่อง ซึ่งสอดคล้องกับ Waddock & Graves (1997) ซึ่งได้กล่าวไว้ว่าการที่บริษัทมีการจัดการที่ดี โดยมีการดำเนินงานเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้ความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดีขึ้น แต่จะส่งผลในระยะยาวมากกว่าที่จะส่งผลในแค่ช่วงเวลานั้นๆ เพราะจากการที่บริษัทมีการจัดการที่ดี มีการดำเนินงานเพื่อสังคมอย่างต่อเนื่องจะส่งผลให้ความสัมพันธ์กับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียดีขึ้น ซึ่งจากผลการศึกษาในครั้งนี้ได้พบว่า บริษัทที่เป็นกลุ่มตัวอย่างมีกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมในด้านชุมชนในสัดส่วนมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับอีกสองด้านที่เหลือ ซึ่งจะต้องมีค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงในกิจกรรมที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมร่วมกับชุมชนในรูปแบบต่างๆ ดังนั้นค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นย่อมส่งผลกระทบต่ออัตราผลกำไรสุทธิของบริษัทอย่างแน่นอน จึงส่งผลทางลบต่ออัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมของบริษัท

นอกจากนี้ผลการวิจัยยังพบว่า กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กร ได้แก่ ด้านการจ้างงาน ด้านสิ่งแวดล้อม และด้านชุมชน ไม่ส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินวัดจากราคาหุ้นของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ซึ่งสอดคล้องกับ Fiori, Donato & Izzo (2007) ได้สรุปเหตุผลของการที่กิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรทั้งสามด้านไม่ส่งผลดังกล่าวนี้อาจเกิดมาจากการที่นักลงทุนยังไม่ตื่นตัว และไม่ได้ให้ความสนใจการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมขององค์กรเท่าใดนัก เพราะเป็นเรื่องที่บริษัทจะต้องดำเนินการมากกว่าที่จะเป็นของนักลงทุน แต่นักลงทุนจะให้ความสำคัญกับปัจจัยอื่นๆ ที่ส่งผลกระทบต่อความเคลื่อนไหว

ของราคาหุ้นแทน เช่น ผลประกอบการของบริษัทในรูปของกำไรที่วัดจากอัตราผลตอบแทนจากส่วนดำเนินงานที่วัดด้วยค่าอัตราผลตอบแทนต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (ROE) ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงผลกำไรที่เกิดงานผลประโยชน์ในระยะสั้นที่นักลงทุนให้ความสำคัญ นอกจากนี้ยังต้องขึ้นอยู่กับสถานะทางเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ Affiff & Anantadjaya (2013) ซึ่งได้พบว่าตัวแปรที่เกี่ยวกับความรับผิดชอบต่อสังคมของกิจการ ไม่ส่งต่อผลการดำเนินงานทางการเงินซึ่งวัดจากราคาหุ้นของบริษัทกลุ่ม LQ45 ในตลาดหลักทรัพย์ของประเทศอินโดนีเซีย

8) ข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยพบว่า มีเพียงการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมในมิติด้านชุมชนของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยเท่านั้นที่มีอิทธิพลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินเมื่อวัดจากอัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวม และมีความสัมพันธ์ในเชิงลบ หมายความว่า การเพิ่มกิจกรรมเพื่อสังคมในมิติด้านชุมชนจะทำให้อัตราผลตอบแทนต่อสินทรัพย์รวมของบริษัทลดลง ดังนั้นบริษัทต้องเลือกสรรกิจกรรมที่ไม่เป็นภาระค่าใช้จ่ายของบริษัทมากเกินไป โดยกิจกรรมเพื่อสังคมขององค์กรควรเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมภาพลักษณ์และยกระดับความมีชื่อเสียงขององค์กรให้สูงขึ้น ซึ่งจะช่วยเพิ่มโอกาสในการได้มาซึ่งรายได้และโอกาสในการสร้างกำไรอย่างยั่งยืน อย่างไรก็ตามในระยะยาวบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ควรให้ความสำคัญและดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมอย่างต่อเนื่อง เนื่องจากผลกระทบจากการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมดังกล่าว จะเห็นผลในเชิงบวกหากใช้ระยะเวลายาวนานขึ้น นอกจากนี้เพื่อให้เกิดผลเชิงบวกในระยะยาว บริษัทควรมีการดำเนินกิจกรรมการสื่อสารเชิงรุกไปยังสาธารณชนให้เกิดการรับทราบในวงกว้าง ถึงการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อชุมชนนั้นด้วย และเพื่อพัฒนาการดำเนินธุรกิจให้มีประสิทธิภาพ ลดความเสี่ยงและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน ดังนั้นตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะต้องทำหน้าที่เป็นหน่วยงานหลักอย่างเข้มข้นต่อไป ในการสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินธุรกิจของบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ให้มีการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมให้ครอบคลุมทุกด้านตามกรอบแนวคิดที่ยึดถือกันเป็นสากล อย่างถูกต้องชัดเจนและยั่งยืนมาก

ยิ่งขึ้น อีกทั้งเห็นประโยชน์ของความรับผิดชอบต่อสังคมที่จะส่งผลต่อผลการดำเนินงานด้านการเงินได้อย่างชัดเจน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไปควรแยกการศึกษาเป็นรายกลุ่มอุตสาหกรรม รวมทั้งปรับปรุงตัวแปร โดยเฉพาะตัวแปรที่เกี่ยวกับมิติกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคม และตัววัดผลการดำเนินงานทางการเงิน สามารถเปลี่ยนไปใช้ตัววัดอื่นๆ เพื่อให้มีความเหมาะสมกับแบบจำลองในแต่ละกลุ่มอุตสาหกรรม เนื่องจากแต่ละอุตสาหกรรมมีลักษณะการดำเนินงานภายในที่มีความเฉพาะตัวและให้ความสนใจต่อการสนองตอบสิ่งแวดล้อมภายนอกที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ควรขยายช่วงเวลาในการรวบรวมข้อมูลให้ยาวนานขึ้น รวมทั้งควรมีการเก็บรวบรวมข้อมูลในลักษณะของการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้ที่เกี่ยวข้องในการดำเนินกิจกรรมความรับผิดชอบต่อสังคมของบริษัท เพื่อให้ได้ข้อมูลการศึกษาที่ถูกต้องและข้อเสนอแนะที่เป็นประโยชน์มากยิ่งขึ้น

กิตติกรรมประกาศ

ผู้วิจัยขอขอบคุณคณะกรรมการบริหารและจัดการ สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ได้ให้การช่วยเหลือและสนับสนุนเงินทุนวิจัยประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2560 ทำให้การดำเนินการวิจัยครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

REFERENCES

- Affif, S. & Anantadjaya, S.PD. (2013). CSR & Performance: Any Evidence from Indonesian LQ45. *Review of Integrative Buiness & Economics Research*, 2(1), 85-101.
- Anderson, R. D., Sweeney, J. D. and Williams, A. T. (2002). *Statistics for Business and Economics* (8th ed.), United States of America: South-Western, a division of Thomson Learning.
- Andy, F. (2000). *Discovering Statistics: using SPSS for Windows*. London: Sage Publication.
- Brammer, S., Brooks, C. & Pavelin, S. (2006). Corporate social performance and stock returns: UK evidence from disaggregate measure. *Financial Management*, 35(3), 97-116.
- Bird, R. A., Hall, F. M., & Reggiani, F. (2007). What Corporate Responsibility Activities are Value by the Market? *Journal of Business Ethics*, 76(2), 189-206.
- Carroll, A. B. (1999). Corporate social responsibility evaluation of A definition construct. *Business & Society*, 38(3), 268-295.
- Clarkson, M. B. E. (1995). A Stakeholder framework for analysis And evaluating corporate social performance. *A Cademy of Management Review*, 20(1), 92-117.
- Cochran, W. (1977). *Sampling Techniques*. Singapore: John Willey & Sons, Inc.
- Fiori, G., F. Donato & Izzo, M. F. (2007). *Corporate Social Responsibility and Firms Performance. An Analysis on Italian Listed Companies*. LUISS Guido Carli University, Rome: Italy. Retrieve from <http://ssrn.com/abstract=1032851>
- Inoue, Y. & Lee, S. (2011). Effects of different dimensions of corporate social responsibility on corporate financial performance in tourism-related industries. *Tourism Management*, 32, 790-804.
- Mwangi, C. I. & Jerotich, O. J. (2013). The Relationship between Corporate Social Responsibility Practices and Financial Performance of Firms in the Manufacturing, Construction and Allied Sector of the Nairobi Securities Exchange. *International Journal of Business, Humanities and Technology*, 3(2), 81-90.
- Sariannidis, N. & Garfalakis, A. (2011). The Content of Corporate Social Responsibility Information: The Case of Greek Telecommunication Sector. *International Business Research*, 4(3), 33-38.
- Uadiale, O. M. & Fagbemi, T. O. (2012). Corporate Social Responsibility and Financial Performance in Developing Economies: The Nigerian Experience. *Journal of Economics and Sustainable Development*, 3(4), 44-54.
- Waddock, S. A. & Graves, S. B. (1997). The corporate social performance: financial performance link. *Strategic Management Journal*, 18(4), 303-319.
- Wuncharoen, C. (2013). The Relationship between Corporate Social Responsibility and Firm Performance from the Hotel Industry of Kho Samui Island, Thailand. *Proceedings of 3rd Global Accounting, Finance and Economics Conference*, 5-7 May, Rydges Melbourne, Australia.
- Yang, F. J., Lin, C. W., & Cheng, Y. N. (2010). The linkage between corporate social performance and corporate financial performance. *African Journal of Business Management*, 4(4), 406-413.